

verdik. Bilhassa nazarı dikkatimi celbeden Uşak'ta alalacele ittihaz edilen tedabir sayesinde azami dört musabolduğumuz ve devam etmeyeceğini ümid ederiz. Afyon Karahisar'ında, Kütahya'da diğer birçok yerlerde dezenfekte gibi birçok vesaitimizi ikmal ettik. Diyebilirim ki bilhassa İzmir gibi ahalinin çok gelip geçtiği şehirlerde mükemmel vesaiti sıhhiyeye malik bulunuyoruz. (Bravo sadaları) Binaenaleyh emrazı sâriye meselesi üzerinde sual soran arkadaşımızın her hangi noktasını arzu edese - Meclisin vaktini izaa etmemek için - o noktadan cevap vereyim.

REİS — Osman Kadri Bey suali kâfi görüyor musunuz?

OSMAN KADRI B. (Muş) — Bir şey sual etmek istiyorum. Buyurdular ki bir haftaya kadar doktor verilecek, bir haftaya kadar doktor verileceğinden ümitvar mısınız?

SIHHIYE VEKÂLİ VEKİLİ Dr. TEV-FİK RÜŞDÜ B. — Arz ettim efendim. O tarafları iyi bilen ve vaktiyle Bağdad merkez tabibi bulunan Dr. Yahya Bey elyevm Muş'a pek yakın bir yerde bulunuyor. Onu oraya tayin ettik. Derhal Elcezire Cephesinden terhis edilip Muş'a gönderilmesini rica ettim. Vekil

Paşa vait buyurdular. Bu muhabere cereyan etmektedir. Önümüzdeki haftada fiiliyata inkilâbedeceğine söylediler. Ona inanmak mecburiyetindeyim.

OSMAN KADRI B. (Muş) — Efendim, memleketimizin derdi o kadar çok ki, Mecliste cereyan eden her hangi müzakeratla bir yaramızın kanadığına şahid oluruz. Allah da bilir. Tevfik Rüşdü Beyefendiye çok teşekkür ederim ki, memleketin bu derdiyle cidden alâkadar olmuş ve Müdafaa-i Milliye Vekâleti nezdiinde teşebbüsatta bulunmuş ve bir haftaya kadar doktor gönderileceğinden de ümitvar olduğunu söylemiştir. Memleketimizin vaziyeti sıhhiyesi Ağustosun beri hemen yok derecesindedir. Ne mualecesi, ne doktoru, ne sıhhiye memuru hiçbir şeysi yoktur. Ağustosun bugüne kadar altı aydır hastalık müstevli bir halde devam ediyor. Vefiyat, falan filân oluyor. Tevfik Rüşdü Bey'e yine tekrar teşekkür ederim. Memleketimize İzmir'den biraz da mualece göndermek suretiyle yardımlarını göstermişlerdir. Bundan dolayı üçüncü defa yine teşekkür ederim.

OPERATÖR EMİN B. (Bursa) — Efendim; Tevfik Rüşdü Beyefendi Veba hakkında şayanı şükran beyanatta bulundular. Ancak memlekette emrazı sâriye istilâi bir şekilde yoktur buyurdular. Halbuki bendenizce bunun aksine olarak İstanbul'da bir gün zarfında Kânunusanınin yedinci günü kırk beş çiçek musabı ile beş vefiyat vardır. Binaenaleyh bilmem bunu bir istilâ telâkki ederler mi? Noktai nazarıma bu büyücek bir istilâdır. Ancak kendilerinin verdiği izahata nazaran bilhassa Rum mahallelerinde zuhur ettiğini ve kendileri aşılınmayı kabul etmediklerinden dolayı tevessü ettiğini beyan buyurdular. Bu bir mazereti fenniye olabilir. Fakat buna karşı da zannederim vekâletin yapması lâzımgelen bir nokta vardır. Yine bilmiyorum. Rıza Nur Bey arkadaşımız bütçenin müzakeresinde beyanatta bulunurken karantina usullerinin, tecrit usullerinin artık mâziye karışmış olduğunu binaenaleyh, bir fantaziden ibaret olduğunu ifade buyurmuşlardı. Acaba Tevfik Rüşdü Beyefendi de o kanaatte midirler? Hastalık zuhur eden bu mahallerdeki hastaları tecridetmediler mi? Bu suretle olsun bu hastalığın önüne geçemediler mi? Benim anlamak istediğim şudur. Yirmi günlük vukuatı tetkik ettim. Kânunusanınin yedisinden yirmi dokuzuna kadar geçen müddet zarfında muhtelif yerlerde İstanbul, Bolu, Eskişehir, Trabzon ve Konya'da (631) çiçek vukuatı ve (113) de vefiyat vardır. Rica ederim, artık bu devirde de çiçekten olsun vefiyat vermemeliyiz. Gerçi arkadaşlar Sivas Müessesesinin faaliyeti şayanı şükrandır. Hakikaten geçen senelere nispeten pek azım farklar vardır ve artık bu müesseseler faaliyete başladıktan sonra çiçek hastalığının tevessüüne meydan verilmemeliydi.

Lekelimummaya gelince : Evet birçok yoleu kafileleri ile, filân ile sirayet edebilir. Maatteessüf müteferrik bir surette lekelihumma vardır. Acaba vekâlet niçin Müdafaa-i Milliye Teşkilâtı Sıhhiyesiyle tevhidî mesai edip de bunu söndürmüyor? Çünkü lekelihumma ve hummayıracia gibi hastalıklarla doğrudan doğruya ordu da alâkardır. Binaenaleyh; artık şekilperestlik yüzünden böyle muamele kirtasiye ile vakit geçirmektense Müdafaa-i Milliye ile tevhidî mesai etmelidir. Müdafaa-i Milliye Vekâletinin elinde etivü vardır. Ve-